

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004484

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-08-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ЗУНУ № 586 від 28.08.2026 р.
про видачу диплома

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баб'яр Всеволод Павлович

2. Vsevolod P. Babiar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-8606-7147

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 08-08-2026

Спеціальність за освітою: Міжнародні економічні відносини

Місце роботи здобувача: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14938

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 87.01.75, 06.51, 06.71.05

Тема дисертації:

1. Процеси декарбонізації глобальної циркулярної економіки
2. Decarbonization processes of the circular economy

Реферат/анотація:

1. 1. У дисертації досліджено процеси формування та розвитку декарбонізації, доведено, що це багатогранна концепція, яка є центральною для розуміння сучасних зусиль щодо боротьби зі зміною клімату, досягнення сталого розвитку та трансформації сучасних індустріальних суспільств. Відображено, що декарбонізація – це не просто технічний термін, він охоплює процеси, системні зміни, нормативні цілі та навіть ширші цивілізаційні трансформації. Її значення з часом змінювалося, відображаючи переходи від вузьких промислових застосувань до складних соціально-екологічних, економічних та технологічних контекстів. Ця концепція діє на кількох функціональних рівнях. З екологічної точки зору, вона спрямована на пом'якшення наслідків зміни клімату та захист природних систем. З економічної точки зору, вона сприяє інноваціям, інвестиціям у зелені технології та переходу до стійких ринків. Технологічно, вона стимулює розвиток та впровадження відновлюваної енергії, енергоефективних рішень та систем управління викидами вуглецю. З юридичної та інституційної точки зору, вона вимагає структур управління, регуляторної політики та спільних міжнародних механізмів для координації дій на всіх рівнях. Встановлено, що онтологічне розуміння

декарбонізації підкреслює її фундаментальну природу - одночасно реальний процес і концептуальна основа, яка пов'язує діяльність людини з екологічними результатами. Визнання цього дозволяє суспільствам планувати ефективніше, балансуючи між технологічним прогресом, економічним розвитком, соціальною справедливістю та екологічним управлінням. Доведено, що аналіз макрозв'язків у логарифмічній формі підтверджує обернену залежність між ВВП на одну особу та вуглецевою інтенсивністю: економіки з вищим рівнем доходу, як правило, створюють одиницю доданої вартості за нижчого вуглецевого навантаження. Така закономірність емпірично узгоджується з трактуванням декарбонізації як підвищення ресурсоефективності та технологічної й організаційної результативності. Водночас наявність цілі нульових викидів не забезпечує чіткого розмежування підгруп у наявних даних. Розподіли показників істотно перекриваються, особливо серед країн із низьким і середнім доходом, де структура енергетики, технологічний рівень і стартові умови зумовлюють значну варіативність результатів. Це свідчить, що задекларована ціль у межах наявних спостережень швидше корелює з інституційною спроможністю та структурою економіки, ніж виступає самодостатнім детермінантом поточної вуглецевої ефективності. Обґрунтовано, що майбутнє глобальної декарбонізації визначатиметься взаємодією між технологічними інноваціями, геополітичною конкуренцією, фінансовою реструктуризацією та ескалацією кліматичних ризиків. Очікується, що як Європа, так і Азія залишатимуться центральними учасниками цього процесу, але їхні траєкторії дедалі більше збігатимуться через глобальні ланцюги поставок, механізми регулювання викидів вуглецю та міжнародні рамки управління кліматом. Водночас перехід стане складнішим через зростання системних витрат, обмеження ресурсів та нерівномірну динаміку розвитку. Декарбонізація та пов'язані з війною збої суттєво вплинули на важку промисловість. Наприклад, виробництво сталі скоротилося через дефіцит енергії та тиск, пов'язаний з регулюванням викидів вуглецю, компанії скоротили обсяги діяльності, що потенційно вплинуло на тисячі робочих місць. Проте, перехід створює нові можливості працевлаштування у відновлюваній енергетиці (сонячній, вітровій, біоенергетиці), секторах енергоефективності, реконструкції та зеленій інфраструктурі. У рамках циркулярної економіки ефективність декарбонізації доцільно розглядати як багатовимірну категорію, що охоплює не лише скорочення викидів парникових газів, а й рівень ресурсоефективності, інноваційності, структурної модернізації та інтеграції низьковуглецевих технологій у виробничі процеси. Такий підхід дозволяє перейти від вузького трактування декарбонізації як екологічного процесу до розуміння її як комплексної моделі трансформації економічної системи. Встановлено, що особливістю української моделі є те, що декарбонізація тісно поєднується з питаннями енергетичної безпеки, післявоєнної реконструкції та модернізації інфраструктури. На відміну від багатьох країн Азії, де головним драйвером декарбонізації виступає промислова конкурентоспроможність, або ЄС, де домінує кліматичне регулювання, в Україні основним стимулом низьковуглецевого переходу дедалі більше стає необхідність енергетичної автономізації та відбудови стійкої економіки. Процес декарбонізації в Україні не можна розуміти як однорідну національну трансформацію, оскільки регіональні економічні структури суттєво визначають як інтенсивність викидів, так і доцільність стратегій пом'якшення наслідків. Промислові регіони східної та південно-східної України характеризуються високим рівнем викидів парникових газів через концентровану металургію, виробництво енергії на основі вугілля та важку обробну промисловість.

2. 2. The dissertation examines the processes of formation and development of decarbonization, proving that it is a multifaceted concept that is central to understanding modern efforts to combat climate change, achieve sustainable development and transform modern industrial societies. It is shown that decarbonization is not just a technical term, it encompasses processes, systemic changes, regulatory goals and even broader civilizational transformations. Its meaning has changed over time, reflecting transitions from narrow industrial applications to complex socio-ecological, economic and technological contexts. This concept operates at several functional levels. From an environmental perspective, it aims to mitigate the effects of climate change and protect natural systems. From an economic perspective, it promotes innovation, investment in green technologies and the transition to sustainable markets. Technologically, it stimulates the development and deployment of renewable energy, energy-efficient solutions and carbon management systems. From a legal and institutional perspective, it requires

governance structures, regulatory policies and joint international mechanisms to coordinate action at all levels. Together, these levels illustrate that decarbonization is inherently interdisciplinary and systemic. It has been established that an ontological understanding of decarbonization highlights its fundamental nature – both a real process and a conceptual framework that links human activities with environmental outcomes. Recognizing this allows societies to plan more effectively, balancing technological progress, economic development, social justice and environmental governance. It is proven that the analysis of macro-relationships in logarithmic form confirms the inverse relationship between GDP per capita and carbon intensity: economies with higher income levels, as a rule, create a unit of added value with a lower carbon load. This pattern is empirically consistent with the interpretation of decarbonization as increasing resource efficiency and technological and organizational performance. At the same time, the presence of a zero-emissions target does not provide a clear delineation of subgroups in the available data. The distributions of indicators overlap significantly, especially among low- and middle-income countries, where the energy structure, technological level and starting conditions cause significant variability in results. This suggests that the declared target is more likely to correlate with institutional capacity and the structure of the economy within the available observations than to act as a self-sufficient determinant of current carbon efficiency. It argues that the future of global decarbonization will be shaped by the interplay between technological innovation, geopolitical competition, financial restructuring and escalating climate risks. Both Europe and Asia are expected to remain central players in this process, but their trajectories will increasingly converge through global supply chains, carbon regulation mechanisms and international climate governance frameworks. At the same time, the transition will be made more difficult by rising systemic costs, resource constraints and uneven development dynamics. Decarbonization and war-related disruptions have had a significant impact on heavy industry. For example, steel production has declined due to energy shortages and pressure to regulate carbon emissions, and companies have scaled back operations, potentially affecting thousands of jobs. However, the transition creates new employment opportunities in renewable energy (solar, wind, bioenergy), energy efficiency, reconstruction and green infrastructure sectors. Within the framework of the circular economy, the effectiveness of decarbonization should be considered as a multidimensional category that encompasses not only the reduction of greenhouse gas emissions, but also the level of resource efficiency, innovation, structural modernization and integration of low-carbon technologies into production processes. This approach allows us to move from a narrow interpretation of decarbonization as an environmental process to understanding it as a comprehensive model of economic system transformation. It has been established that a feature of the Ukrainian model is that decarbonization is closely combined with issues of energy security, post-war reconstruction and modernization of infrastructure. Unlike many Asian countries, where industrial competitiveness is the main driver of decarbonization, or the EU, where climate regulation dominates, in Ukraine the main driver of the low-carbon transition is increasingly the need for energy autonomy and rebuilding a sustainable economy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Драпак Т.І., Баб'яр В.П. Циркулярна економіка: можливості та бар'єри. Збірник наукових праць «Цифрова економіка та економічна безпека», № 1(10), 2024 рік. С. 67-73. URL: <https://doi.org/10.32782/dees.10-12> (0,8 д.а.).

- Драпак Т.І., Корнієнко Д. Б., Баб'яр В.П. Трансформація економічних, фінансових та продуктивних систем пришвидшує перехід до сталого розвитку Економічний науково-практичний журнал Сталий розвиток економіки, № 4 (51), 2024 С. 199-205. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-29> (0,8 д.а.).
- Баб'яр В.П., Зварич І. Я., Ванкевич І. С. Фінансові виклики та загрози логістики циркулярної економіки. Науковий журнал Західноукраїнського національного університету «Світ фінансів». Випуск 1, 2024 рік. С. 111 – 130. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1676/1687> (1,0 д.а.).
- Баб'яр В.П., Кельнер О., Бочаров В., Тимофійчук Ю. Сучасні аспекти корпоративної соціальної відповідальності та їх вплив на глобальний економічний розвиток. Інклюзивна економіка, № 4 (06), 2024 С. 5 – 11. URL: https://doi.org/10.32782/inclusive_economics.6-1 (0,67 д.а.).
- Баб'яр В.П., Зварич І. Я., Гладкий Я. Екологічне відновлення України шляхом публічної дипломатії. Інвестиції: практика та досвід " № 5, березень 2026 р. С.104-114. (0,45 д.а.). URL: 10.32702/2306-6814.2026.5.104
- Драпак Т.І., Бродовська О.Г., Корнієнко Д.Б., Баб'яр В.П. Побудова кращого майбутнього за допомогою стійких інвестицій: висновки нещодавніх досліджень. Матеріали мультидисциплінарного наукового часопису «Нотатки сучасної науки», № 14, 2024. С. 12-13. (0,1 д.а.).
- Баб'яр В.П. Сучасний стан декарбонізації в Німеччині. Збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародна економіка в умовах кліматичних змін: глобальні виклики» від 26 квітня 2024 р. с. 150-152. (0,1 д.а.).

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення економічного розвитку та конкурентоспроможності національної економіки поліпшення стану навколишнього середовища, економія енергоресурсів; економія матеріалів.

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U000003, 0121U111077, 0125U004247

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зварич Ірина Ярославівна

2. Iryna Y. Zvarych

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5155-540X

Додаткова інформація: Web of Science ResearcherID: H-3638-2017; SciProfiles: 2486295; Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=tw4YqisAAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205332754>

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яценко Ольга Миколаївна

2. Olha M. Yatsenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4399-2217

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орехова Тетяна Вікторівна

2. Tetiana Oriekhova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3650-5935

Додаткова інформація: Scopus Autor ID: 57751337500; WoS ResearcherID:

[https://www.webofscience.com/wos/author/record/2470154;](https://www.webofscience.com/wos/author/record/2470154)

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=jGqqEcIAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куриляк Віталіна Євгенівна

2. Vitalina Kuryliak

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3566-7900

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борисяк Олена Володимирівна

2. Olena V. Borysiak

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4818-8068

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219602195>

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пуцентейло Петро Романович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пуцентейло Петро Романович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сидорович Олена Юріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна